

NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
MORSKA BIOLOŠKA POSTAJA

NA MORSKI BIOLOŠKI POSTAJI OBELEŽILI DAN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Mednarodni dan biotske raznovrstnosti so letos na Nacionalnem inštitutu za biologijo obeležili s srečanjem, ki je potekalo 22. maja v dvorani Morske biološke postaje v Piranu.

Srečanja se je udeležilo več kot 60 predstavnikov iz različnih slovenskih ustanov, ki so povezane z raziskavami ali ohranjanjem biotske raznovrstnosti. Med njimi so bili na primer ugledni predstavniki z Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem, gosti z Ministrstva za okolje in prostor, naravovarstveniki z Zavoda za varstvo narave in Krajinskega parka Strunjan, predstavniki iz podjetij Luke Koper in Okolje Piran, ravnateljica piranskega Akvarija, gostje iz Prirodoslovnega Muzeja Slovenije ter sodelavci z ljubljanskega dela Nacionalnega inštituta za biologijo in Morske biološke postaje.

Uvodnemu nagovoru direktorice Nacionalnega inštituta za biologijo prof. dr. Tamare Lah Turnšek je sledila dobrodošlica vodje Morske biološke postaje Piran doc. dr. Andreje Ramšak.

Serijo predavanj je nato z uvodnim predavanjem otvoril dr. Peter Skoberne z Ministrstva za okolje in prostor, ki je razpravljal o razlogih za obeleževanje mednarodnega dneva biotske raznovrstnosti in kritično razmišljal o stanju varovanja in raziskovanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji.

Sledila je predstavitev knjige *Biogenic formations in the Slovenian sea*, katere uvod je predstavila prof. dr. Tamara Lah Turnšek, bolj podrobno pa je monografijo predstavil prof. dr. Lovrenc Lipej, ki je tudi soavtor knjige skupaj z dr. Martino Orlando-Bonaca in dr. Borutom Mavričem. Monografija obravnava apnenčaste tvorbe, ki jih ustvarjajo morski organizmi in so znane pod strokovnim imenom biogene formacije. Te so lahko velike od nekaj pičlih kvadratnih decimetrov do orjaških tvorb s skoraj 10.000 m². Novejša spoznanja kažejo, da gre za zelo bogata okolja po številu vrst bentoških organizmov, še posebej pa je to značilno za veliki biogeni formaciji pred rtom Ronek in pred Debelim rtičem. Izpostavljen je bil tudi pomen biogenih formacij iz vidika biotske pestrosti, saj s svojo prisotnostjo omogočajo življenjski prostor za mnoga živa bitja in s tem dvigujejo stopnjo biodiverzitete v danem okolju. Predavanje so dopolnjevale tudi izvirne sheme in fotografije. Izdajo monografije je s finančno podporo omogočil tuniški center za zavarovana območja RAC/SPA (Regional Activity Center for Special Protected Areas).

Tematiko življenjskih okolij je v svojem prispevku nadaljeval mag. Robert Turk z Zavoda za varstvo na-

rave, ki je razpravljal o stanju raziskanosti habitatov v slovenskem morju. Dotaknil se je tudi problematike deleža zavarovanih območij, ki namesto načrtovanih 10 % znaša le 0,5 %.

Sl. 1: Uvodni nagovor direktorice Nacionalnega inštituta za biologijo prof. dr. Tamare Lah Turnšek (foto: Vladimir Bernetič).

V nadaljevanju je imel predavanje dr. Borut Mavrič, ki je predstavil *Arkonavte – iskalce izgubljenega zaklada*. Če so bajeslovni Argonavti iskali zlato runo, pa naj bi Arkonavti iskali naravne zaklade morja. Arkonavti plujejo na Noetovi ladji Arki, ki simbolizira slovensko morje. Tako kot je Noe na ladjo spravil po dva predstavnika vsake vrste živih bitij, tako nekako naj bi bilo stanje v slovenskem morju, kjer na majhnem območju najdemo ogromno število vrst, ki pa niso zelo številčne. V okviru predavanja je dr. Mavrič zbranim predstavil raziskave skupine za biodiverzitetu iz Morske biološke postaje Piran s poudarkom na različna področja raziskav, s katerimi se le ta ukvarja.

Sledilo je predavanje vodje oddelka za raziskave organizmov in ekosistemov na Nacionalnem Inštitutu za Biologijo, doc. dr. Mete Virant-Doberlet. Predstavila je pet obrazov biodiverzitete, ki simbolizirajo raziskave različnih vidikov biodiverzitete, s katerimi se ukvarjajo raziskovalci njene skupine. Te se navezujejo na oglašanja škržatov, raziskovanja ptičjih združb, spremljanja različnih domorodnih in tujerodnih vrst sladkovodnih rakov, popisovanja redkih vrst hroščev ter inventarizacije jamskih okolij. Predavanje je popestrila tudi z zanimivimi fotografijami in zvočnimi posnetki različnih vrst škržatov. Dr. Meta Virant-Doberlet je v posebni predstavitvi predstavila tudi novi projekt, ki so ga pridobili na oddelku iz serije LIFE o raziskovanju biodiverzitete, avtorja dr. Davorina Tometa, ki na posrečen način prikaže izbor čudovitih in tehnično popolnih fotografij o slovenski pokrajini in biodiverziteti ob spremljavi znanega Griegovega *Jutra*.

Zadnji prispevek je bila predstavitev večkrat nagajenega dokumentarnega filma Cirila Mlinarja Cica iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije v angleškem jeziku z

naslovom »Lovci na močerile« (»*Proteus hunters*«). Film nas seznanja s preučevanjem človeških ribic v Sloveniji. Za konec sta nekaj svojih misli o pomenu biodiverzitete

Sl. 2: Dr. Peter Skoberne z Ministrstva za okolje in prostor je razpravljal o razlogih za obeleževanje mednarodnega dneva biotske raznovrstnosti in kritično razmišljal o stanju varovanja in raziskovanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (foto: Vladimir Bernetič).

in njenem varovanju strnila tudi akademik prof. dr. Matija Gogala in prof. dr. Mihael J. Toman. Celoten dogodek je povezovala govornica dr. Martina Orlando-Bonaca. Poseben pečat k dogodku pa so prispevali tudi pevci Biološkega okteta, ki so že tako zanimiv program popestrili še z venčkom slovenskih pesmi in tako pričarali prav posebno vzdušje.

Sledila je še manjša pogostitev, kjer so zbrani izmenjali mnenja in razpravljali o pomenu biodiverzitete. Srečanje strokovnjakov, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s proučevanjem biotske raznovrstnosti je zelo pomembno, saj je možno na ta način spoznati vse vidike raziskovanja, ki jih Nacionalni inštitut za biologijo, kot eden izmed največjih slovenskih raziskovalnih inštitutov na področju naravoslovja, izvaja v Sloveniji.

Vnovič se je potrdilo dejstvo, da so raziskave biodiverzitete še vedno izjemno pomembne ali skoraj esencialne in v mnogočem ključne za razumevanje osnovnih ekoloških in bioloških procesov.

Domen Trkov

Morska biološka postaja Piran,
Nacionalni inštitut za biologijo